REGERINGSRÄTTEN

RR RÄTTSFALL

Skattepliktig inkomst: pris i frågetävling

Besvär av advokaten N.-B. angående inkomsttaxering år 1959. N.-B. hade deltagit i en av Sveriges Radio och Television anordnad frågetävling angående svenska mynt och därvid vunnit första priset, 10.000 kr. — PN beskattade detta belopp såsom inkomst av tjänst och vägrade med samma belopp yrkat avdrag för omkostnader, vilka N.-B. haft under tidigare år, enär utgifterna icke vore att anse som kostnader för förvärvande av tävlingsvinsten. — Hos KR anförde N.-B., att han under flera år företagit resor till flera olika städer i utlandet för att insamla numismatiskt material. Resultatet därav hade varit av avgörande betydelse för vinsten. I samband med själva tävlingen hade han företagit fyra resor Stockholm—Hedemora, där han vistats för semester. Dessa resor hade kostat 65 kr per styck. — KR medgav avdrag för sistnämnda resekostnader men fastställde i övrigt PN:s beslut. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/2 1964.)

Anm.: Jämför t ex Skattenytt 1961 sid. 465.

Skattepliktig inkomst: hittelön

Besvär av byggnadssnickaren A. angående inkomsttaxering år 1959. — Sedan en bil med pengar från ett företags butikskassor stulits, utfäste företaget genom annons en belöning om 10 % av vad som hittades. A., som hittade pengar i en rishög, fick i januari 1958 såsom hittelön 10.400 kr. — A. beskattades för beloppet såsom för inkomst av tjänst. (RR:s utslag den 4/2 1964.)

Anm.: Jämför RÅ 1944 ref. 10 och 1951 ref. 9. Se även Handledning för arbetet i taxeringsnämnderna III sid. 113.

Fråga om anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar i byggnadsföretag

Besvär av TI i mål om förhandsbesked angående byggnadsföretaget X och fastighetsbolaget Y. Bolaget X bedrev rörelse i form av byggnadsverksamhet som entreprenör och ägde samtliga aktier i fastighetsbolaget Y, vars enda tillgång utgjordes av en fastighet, som disponerades av bolaget X såsom huvudkontor. Bolaget X bedrev icke handel med fastigheter. Bolaget Y hade förvärvat fastigheten Z i bebyggt skick för 900.000 kr. Byggnaderna hade inte uppförts av bolaget X. Under de 12 år som fastigheten innehafts hade emellertid utförts en del ändrings- och justeringsarbeten, vilka i huvudsak avsett en mindre gårdsbyggnad, vars tak och garage justerats och kompletterats. Dessutom hade några få provisoriska lätta mellanväggar uppsatts. Värdet av de arbeten som nedlagts å fastigheten hade uppgått till c:a 126.500 kr. Vid utgången

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:23:00

av 1961 var fastigheten bokförd till c:a 1 miljon kr. — Bolaget X anhöll om besked, huruvida bolaget skulle beskattas för en försäljning av aktierna i fastighetsbolaget för ett pris, avsevärt överstigande såväl deras anskaffningsvärde som det bokförda värdet.

RN fann, att aktierna i Y icke — såvitt visats — utgjorde omsättningstillgång i X:s rörelse. På grund härav och då X innehaft aktierna mer än fem år förklarade RN, att vinst på grund av den ifrågasatta försäljningen av aktierna i Y icke utgjorde för X skattepliktig inkomst.

Hos RR hävdade TI, att X:s aktier i fastighetsbolaget måste betraktas som omsättningstillgång i rörelsen och att försäljningsvinsten därför måste beskattas såsom inkomst av rörelse. Vinsten å ändrings- och justeringsarbetena, som enligt TI måste antagas utförda i byggnadsrörelsen till självkostnadspris, framkom först vid försäljning av aktierna. Häremot invändes, att en betydande del av arbetena utförts av fristående entreprenörer. Bolaget X ombesörjde i egen regi endast grundläggnings- och murningsarbeten samt arbeten, som utförts av timmermän och byggnadssnickare. För annan verksamhet anlitades andra entreprenörer. — RR lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 25/2 1964.)

Anm.: I rättsfallet RÅ 1960 ref. 40 prövades frågan, om en av ett byggnadsföretag på egen tomt uppförd byggnad, som till hälften disponerades av företaget för rörelsen såsom förrådsbyggnad och i övrigt var uthyrd, kunde betraktas som anläggningstillgång i rörelsen. RR:s utslag innebar att frågan besvarades nekande. En ifrågasatt försäljning ansågs nämligen utgöra avyttring av en omsättningstillgång i rörelsen. Utgången i målet har givit anledning till antagandet, att byggnadsföretags försäljning även efter mer än 10 års innehav av en av företaget självt uppförd byggnad, som användes i rörelsen såsom t ex tjänstebostad, förrådsbyggnad eller verkstadsbyggnad etc., alltid skulle beskattas såsom avyttring av omsättningstillgång. Hade byggnaderna i stället förvärvats av utomstående, borde dessa däremot skattemässigt bedömas som anläggningstillgångar, eftersom det då inte kunde vara fråga om dolda byggmästararvoden, vilka undginge beskattning; se härom artikel av af Klercker i Skattenytt 1961 sid. 337 ff. I 1964 års utslag synes emellertid RR i likhet med RN ha medgivit, att byggnadsföretag finge såsom anläggningstillgång behandla byggnad, som förvärvats för att användas som kontor för rörelsen, trots att företaget självt i viss omfattning verkställt ombyggnadsarbeten å byggnaden. Därigenom skulle alltså hänsyn tagits till byggnadens användning i och för rörelsen

Resekostnader

A. Besvär av chefsbyggmästaren D. angående eftertaxering för år 1958. — D., som var huvudaktieägare i en större byggnadsfirma, hade under 1957 erhållit resekostnadsersättning med dels 16.000 kr för resor inom riket och dels 33.030 kr för en resa till USA, dit han åtföljts av hustru och en dotter, vilken tjänstgjort som tolk. D. hade icke redovisat reseersättningarna för beskattning. — TI yrkade hos PN, att D, skulle eftertaxeras för hälften av beloppet 16.000 kr såsom löneförmån, enär D. icke förebragt godtagbar utredning om sina avdragsgilla kostnader. Detta yrkande bifölls av PN.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:23:00

Beträffande kostnaderna för USA-resan efterbeskattade PN ett belopp av 11.525 kr. Bolaget hade i sin deklaration återfört ett belopp av 5.505 kr, varför av det återstående ersättningsbeloppet avdrag medgavs med 16.000 kr. — KR: ej ändring. — RR yttrade: Beträffande ersättningen för resor inom landet har D. icke kunnat förebringa tillfredsställande utredning till stöd för sitt påstående, att ersättningen helt motsvaras av för honom avdragsgilla kostnader för resor och representation. Vad D. härutinnan uppgivit om antalet resdagar, omfattningen av bolagets byggnadsverksamhet och förutsättningarna för verksamhetens bedrivande ger emellertid anledning antaga, att det uppburna beloppet till största delen tagits i anspråk för kostnader av avdragsgill natur. RR finner därför omständigheterna i målet icke böra föranleda till att D. efterbeskattas för större del av det uppburna beloppet än 3.000 kr. Beträffande USA-resan har D. icke visat fog för sin talan. (RR:s utslag den 11/3 1964.)

B. Besvär av civilingenjören Ö. angående eftertaxering för år 1958. — Ö., som var platschef i samma byggnadsfirma, hade tillsammans med två andra platschefer i firman gjort en studieresa till USA i Svenska Byggnadsentreprenörföreningens regi. I enlighet med yrkande av TI eftertaxerades Ö. av PN för 5.000 kr av bolagets till 12.302 kr uppgående kostnader för resan. Hos KR upplyste Ö. bl a att biljettkostnaderna uppgått till 5.111 kr. Av återstoden borde i vart fall ej mer än inbesparade levnadskostnader beskattas. — KR nedsatte eftertaxeringen till 2.000 kr. — RR yttrade: Den i målet förebragta utredningen ger icke anledning till antagande att Ö. genom att på arbetsgivarens bekostnad företaga den ifrågavarande resan tillförts skattepliktig förmån utöver det värde vartill hans inbesparade levnadskostnader under tiden för resan kunna skattas. Vad som sålunda undgått taxering är att anse såsom ringa. Enär jämlikt 114 § TF eftertaxering därför ej må åsättas, prövar RR lagligt att, med avslag på TI:s besvär och bifall till Ö:s fullföljda talan, undanröja eftertaxeringarna. (RR:s utslag den 11/3 1964.)

Resor med egen bil till och från arbetet

Besvär av TI och ingenjören E. angående inkomsttaxering år 1960. — I sin deklaration hade E. yrkat avdrag för resor med egen bil mellan bostaden i Norrköping och arbetsplatsen i Linköping med 4.590 kr. E. angav, att bilkostnaderna beräknats efter 1:70 kr för mil med en daglig körsträcka av 10 mil under 270 dagar samt att tidsvinsten uppgått till mer än en och en halv timme per dag. E uppgav intäkter av tjänst till 21.584 kr, därav 21.297 kr på grund av anställning i Linköping. — PN medgav avdrag med 2.000 kr och KR med 4.000 kr.

RR yttrade: På grund av vägavståndet mellan bostaden och arbetsplatsen samt den tidsvinst som, enligt vad utredningen ger vid handen, E. regelmässigt gjort genom att för resorna använda bil i stället för allmänna kommunikationsmedel, får E. anses berättigad till skäligt avdrag för kostnaderna för bilresorna. Med hänsyn till längden av den vägsträcka, som E. under beskattningsåret tillryggalagt på dylika bilresor, bör emellertid det belopp, vartill avdraget vid tillämpning i övrigt av riksskattenämndens i ämnet meddelade anvisningar bort beräknas, bestämmas till ett såsom skäligt ansett be-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:23:00

lopp av 3.400 kr. (RR:s utslag den 17/3 1964.)

Anm.: I skrivelse till landskamrerarna den 19/12 1958 hade RN uttalat att, när tillämpningen av RN:s anvisningar ledde till onormalt högt avdrag, hinder icke borde föreligga att frångå anvisningarna och medge avdrag med skäligt belopp.

Konsulterande Byggnadsingenjör: bokföringsmässiga grunder, eftertaxering

Besvär av TI angående eftertaxering för år 1958 av byggnadsingenjören L. — L. hade i sin deklaration såsom inkomst av tjänst upptagit inkomst av konsulterande arkitektverksamhet inkomster från sex namngivna uppdragsgivare. Såsom förmögenhetstillgång uppgav L. fordringar med 15.000 kr.

RR eftertaxerade L. för 6.598 kr inkomst av rörelse, som genom hans förfarande undgått taxering år 1958 med följande motivering: Med hänsyn till vad som upplysts om L:s verksamhet såsom byggnadsingenjör och arkitekt är verksamheten att hänföra till rörelse. Enligt 41 § KL jämte punkt 1 av anvisningarna till samma paragraf skall inkomst av rörelse beräknas enligt bokföringsmässiga grunder, och i följd därav vid inkomstberäkningen hänsyn tagas ej blott till de kontanta intäkterna utan även till bl a fordringar i rörelsen. L. har i sin år 1958 avgivna deklaration såsom intäkter i verksamheten uppgivit sex under beskattningsåret kontant influtna belopp å sammanlagt 25.715 kr samt såsom omkostnader 8.472 kr, som avrundats till 8.500 kr. Inkomst av verksamheten har angivits till 17.215 kr. Enligt vad numera blivit utrönt har L. emellertid vid beskattningsårets utgång haft utestående fakturerade fordringar i rörelsen till ett belopp av 6.598 kr. Genom sin underlåtenhet att vid den i deklarationen redovisade inkomstberäkningen taga hänsyn till sistnämnda belopp eller att eljest lämna uppgift därom får L. — oaktat han i deklarationens sammanställning för taxering till statlig förmögenhetsskatt bland tillgångarna upptagit fordringar, vars art icke angivits, till ett belopp av 15.000 kr — anses ha lämnat oriktigt meddelande. Detta meddelande har följts vid taxeringarna och L. har med föranledande därav blivit för lågt taxerad. (En ledamot ville lämna TI:s besvär utan bifall.) (RR:s utslag den 11/3 1964.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:23:00